فیلم گزارش را با اسکن این کد ببینید.

عکس: همشهری/ امیر پناهپور

برف‌روبی در ارتفاع ۱۸۰۰متری

گزارش میدانی همشهری از سایت برف‌روبی در مرتفع‌ترین نقطه شمال‌شرقی تهران در روزی که سنگین‌ترین برف سال بارید

گزارش
سیدمحمد فخار
روزنامه‌نگار

اینجا برف‌گیرترین محله پایتخت است. در برخی روزها که بارش سنگین آغاز می‌شود، در کمتر از ۵دقیقه قطر برف تا ۱۰سانتی‌متر می‌رسد. ارتفاع این بخش از شهر که ناحیه ۱۰شهرداری منطقه یک را شامل می‌شود به‌طور متوسط ۱۷۵۰تا ۱۸۵۰متر است. دیروز چهارمین روز از ۷روز اخیر بود که همه کارکنان ناحیه ۱۰و ستاد برف‌روبی آماده‌باش بودند و از پیش از طلوع خورشید ستاد برف‌روبی نخستین کامیون‌ها و وسایل مکانیزه خود را برای مقابله با برف به معابر محل اعزام کرد. هواشناسی پیش‌بینی کرده بود که سنگین‌ترین بارش برف زمستان اخیر در روز یکشنبه رخ می‌دهد. به‌منظور نظارت بر روند کار در نخستین ساعات صبح به سایت برف‌روبی رفتیم. گزارش میدانی همشهری از عملیات برف‌روبی در برف‌گیرترین محله تهران را در ادامه بخوانید:

آغاز بارش‌ها

ساعت ۵صبح ۲۳بهمن، بارش نخستین برف آغاز می‌شود و در عرض ۱۵دقیقه بیشتر خیابان‌های اصلی سپیدپوش می‌شوند. سرعت بارش و دمای زیر صفر به سرعت کار را در معابر عمومی سخت می‌کند. درست از همین ساعات ترددهای شهری برای آنها که مشاغل نظامی دارند یا می‌خواهند از دوربین‌های طرح ترافیک رایگان عبور کنند، آغاز می‌شود و تا ۷صبح به اوج خود می‌رسد. در معابر اصلی ناحیه ۱۰از شهرک لاله و سوهانک گرفته تا شهرک قائم و محلاتی به‌رغم وجود ۲ایستگاه مترو، ۲خط بی‌آرتی و ۷خط اتوبوسرانی همچنان ترددهای اصلی با خودروی شخصی انجام می‌شود. سامانه‌های ترددشمار شهرداری تهران نشان می‌دهند تنها از یکی از معابر اصلی این شهرک‌ها که فقط ۱۰۰متر با ایستگاه مترو و پایانه‌های اتوبوسرانی و تاکسیرانی فاصله دارد، روزانه ۱۲هزار تردد تک‌سرنشین ثبت شده است. بیشتر خودروها تک‌سرنشین هستند و در فاصله اندکی تعداد آنها در معابری که اندک لغزندگی دارد، افزایش می‌یابد. خودروهای برف‌روب برای چنین وضعی ۲راه بیشتر ندارند؛ یا باید راه عبوری برای آنها خالی شود تا خود را به نقطه لغزنده برسانند یا خلاف جهت وسایل نقلیه حرکت کنند، اما در معابر اصلی باریک کار به وضوح با گره روبه‌رو می‌شود؛ گرهی که استفاده از وسیله‌نقلیه شخصی از یک‌سو آن را کور می‌کند و از سوی دیگر هجوم شهروندان به معابر درست مثل روزهای بدون بارش موجب می‌شود کار برای برف‌روبی و جلوگیری از لغزندگی سخت شود.

عکس: همشهری/ حامد خورشیدی

نظارت محلی مورد به مورد

بیشتر وسایل نقلیه برف‌روبی غیرمکانیزه هستند و کیفیت آنها به راننده و کارگرانی بستگی دارد که پشت کامیون بیل به‌دست ایستاده‌اند و باید خروارها شن، ماسه و نمک را در معابر شهری پخش کنند؛ به همین علت در ساعات صبح که بارش‌ها بسیار زیاد است، خستگی و دقت پایین می‌تواند کیفیت خدمات برف‌زدایی را کاهش دهد. در چنین شرایطی مأموران ناحیه ۱۰با وسایل نقلیه مجهز در معابر تردد می‌کنند تا هم بر روند برف‌روبی کامیون‌ها و سایر وسایل نظارت کنند و هم ترددها، یخ‌زدگی‌ها و درراه‌ماندگی شهروندان را رصد کنند و تلفنی به ستاد اعلام کنند تا به سرعت شن و نمک به محل برسد. در خودروی نظارتی شهرداری با راننده ناظر همراه می‌شوم تا عملیات برف‌روبی در برف‌گیرترین نقطه تهران را دنبال کنیم. راننده در خیابان اصلی سوهانک که شیب بسیاری دارد، با معبر لغزنده روبه‌رو می‌شود، همانجا با ستاد برف‌روبی تماس می‌گیرد و درخواست کامیون می‌کند. از ستاد می‌گویند کامیونی بالاتر هست که گویا یک کارگر دارد و از پس حجم شن‌پاشی روی برف‌ها برنمی‌آید. اینجاست که باید دستگاه‌های برف‌روب مکانیزه به کار آیند. بعد از یک تماس و ظرف ۴دقیقه دستگاه می‌رسد. این دستگاه‌ها که کوچک‌تر از کامیون به نظر می‌رسند، مجهز به تیغه برف‌روب از جلو و نمک‌پاش بزرگ از عقب هستند؛ تا بعد از پاک کردن برف و یخ ایجاد شده، با نمکی که در معبر می‌پاشند، تردد آسان را در اوج برف نیز تضمین کنند.

مهدی رحیمی، شهردار ناحیه ۱۰منطقه یک در گفت‌وگو با همشهری درباره روند کاری سایت برف‌روبی ناحیه می‌گوید: از ساعت ۵کامیون‌های اصلی برای پخش شن و نمک و خودروهای مکانیزه برای پخش نمک به معابر اعزام شدند. این سایت البته محدوده گسترده و برف‌گیری را شامل می‌شود که از جنوب به بزرگراه ارتش، از شمال به کوه‌های تهران، از غرب به خیابان شاهد و از شرق به گردنه قوچک می‌رسد که بیشتر خیابان‌های اصلی و فرعی آن شیب بالایی دارند و با شروع هر برف اندک باید برف‌روبی در آنها صورت گیرد. در زمان بارش برف ۲۴ساعته سایت باز است و پس از آن نیز طی ۲شیفت سایت باز است و خدمات برف‌روبی به مردم ارائه می‌دهد. البته اولویت نخست و سریع با معابر اصلی است، اما به مرور در معابر فرعی هم شن و نمک پخش می‌شود. در کنار آن در معابر فرعی کیسه‌های شن نیز قرار داده شده تا با مشارکت مردم ترددهای بی‌مشکل انجام شود.

برف‌روبی از بامداد

برف‌روبی بامدادی در سنگین‌ترین بارش سال‌های اخیر با تمام نیروها و امکانات انجام می‌شود

گزارش ۲
مهدی اسماعیل‌پور
روزنامه‌نگار

از ساعت‌های اولیه روز یکشنبه یکی از سنگین‌ترین بارش‌های برف در سال‌های اخیر را شاهد بودیم. هنوز چنددقیقه به ساعت ۷صبح باقی است و کارگرانی که از ساعت ۱۲شب روز شنبه در آماده‌باش هستند، با تجهیزات کامل و بیل و جارو به‌دست دور آتش حلقه زده‌اند و از فرصت چنددقیقه‌ای شارژ مجدد مخزن کامیونت از شن و ماسه توسط بیل مکانیکی برای گرم کردن خودشان و خشک کردن لباس‌هایی که ساعت‌ها بارش سنگین و بی‌امان برف خیس و نمناک کرده، استفاده می‌کنند. آنها هنوز شنبه تمام نشده، وارد عمل شدند تا طبق پیش‌بینی‌ها سحرهنگام که برف شدت گرفت، خیابان‌ها برای عبور و مرور شهروندان آماده باشد.

هرچند آتش افروخته شده در سرمای زیرصفر درجه سحرگاه یکشنبه آنقدرها زور ندارد که گونه و بینی سرخ‌شده از سرمای کارگران را در این فرصت کم، گرم و لباس‌های نمناک آنها را کاملا خشک کند. وقت تنگ است، هرلحظه بر شدت و حدت بارش افزوده می‌شود. از آن طرف با عبور عقربه‌های ساعت از ۷صبح، به مرور شاهد حضور بیشتر خودروها در معابر هستیم. کامیونت‌ها و دیگر خودروهای برف‌روب برای شارژ مجدد وارد سایت برف‌روبی ناحیه ۹ منطقه ۲ می‌شوند که در حوالی بزرگراه «یادگار امام» واقع شده است. یکی از کارگران می‌گوید از ساعت ۱۰شب روز شنبه در این سایت برف‌روبی مستقر شده‌اند و از ساعت ۳صبح و قبل از شروع بارش برف، کارشان برای آماده‌سازی معابر آغاز شده است. راننده‌ها، تکنسین‌های مربوط به‌خودروهای مکانیزه شن‌پاش و برف‌روب در کنار شهرداران شب و تعدادی از مدیران عملیاتی و عالی مناطق تهران هم هستند. هماهنگی‌های لازم انجام شده است تا عملیات برف‌روبی و بازگشایی معابر طبق برنامه پیش برود؛ اول بزرگراه‌ها و شریان‌های اصلی و اگر نوبت رسید کوچه‌های فرعی.

با معاون خدمات شهری شهرداری تهران تماس می‌گیریم و از جزئیات کارهایی که در حال انجام است می‌پرسیم. حسین نظری می‌گوید: «مسیرهای مهم باید باز باشند تا اختلالی در رفت‌وآمدهای شهروندانی که به ضرورت از خانه خارج شده‌اند، ایجاد نشود. اول کار برف‌روبی و یخ‌زدایی معابر اصلی انجام می‌گیرد و سپس نیروها به سمت کوچه‌ها و مسیرهای فرعی می‌روند.» نظری می‌گوید فقط می‌تواند یک مورد دیگر را بگوید؛ چراکه باید به سایت‌های برف‌روبی چند منطقه از جمله ۵ و اتاق مانیتورینگ مرکز کنترل ترافیک سر بزند و در صحن شورای شهر نیز حضور پیدا کند؛ «از شهروندان درخواست می‌کنیم تا در چنین مواقعی از تردد غیرضروری در شهر بپرهیزند و اگر لازم به طی مسیری بود، از وسایل حمل‌ونقل عمومی استفاده کنند. همچنین صبر و حوصله به خرج دهند.»

سیاهی آسفالت روی برف سفید

در هوای گرگ و میش و نیمه‌روشن سحرگاهی روز یکشنبه ماشین‌آلات برف‌روبی با چراغ‌های روشن در حال جمع‌آوری و پس‌زدن برف‌هایی هستند که کف بزرگراه‌های منطقه را پوشانده است. در امتداد معابر اصلی و در فاصله‌های مشخص، این خودروها مستقر شده و آماده هستند. به موازات آنها کارگرانی سوار بر خاور و کمپرسی و پیکاپ و همچنین خودروهای مکانیزه، در کف معابر شن و نمک می‌پاشند. بارش برف آنقدر شدید و تند است که تیغه برف‌پاکن خودروهای عبوری روی دور تند بالا و پایین می‌شوند و به هر زحمتی که شده برف‌های روی شیشه را پس می‌زنند. برخلاف خودروهای عبوری که روی هر کدام از آنها چند سانتی‌متر برف نشسته و حجم و شدت بارش برف در پایتخت را نشان می‌دهد، به لطف همین کار و تلاش شبانه‌روزی صدها نفر از کارگران و عوامل برف‌روبی، سیاهی آسفالت کف معابر پیداست، مانند خطی که با مداد مشکی وسط یک کاغذ سفید کشیده شده باشد!

حضور میدانی و رصد و نظارت آنلاین

شهردار منطقه ۲ و دیگر مدیران شهری هم از ساعت ۵صبح که بارش برف آغاز شده است در صحنه حضور دارند و به برف‌روبی و شن‌پاشی و نمک‌پاشی معابر اصلی از جمله بزرگراه «یادگار امام» و «هاشمی‌رفسنجانی» و «نیایش» نظارت میدانی دارند. به ساعت ۹صبح نزدیک شده‌ایم و با وجود بارش شدید و بی‌وقفه برف، به لطف کار و تلاش شبانه‌روزی تمام معابر و شریان‌های اصلی این منطقه پهناور و پر از شیب باز و ترافیک نسبتا روان است. بعد از بازدید میدانی، شهردار منطقه از مانیتورهای داخل اتاقش آخرین وضعیت معابر را زیرنظر دارد و به‌صورت تماس تلفنی این شرایط ویژه را کنترل و مدیریت می‌کند. البته برف‌روبی فقط به سطح معابر و بزرگراه‌ها محدود نبود. کارگران فضای سبز هم با چوب‌های بلندی که در دست داشتند از ساعت‌های اولیه بامداد مشغول برف‌روبی فضای سبز و درخت‌تکانی بودند تا حجم زیاد برفی که روی درختان نشسته است باعث شکسته شدن شاخه‌ها و صدمه به فضای سبز منطقه نشود.

آن ور آبی

آنها کجا و ما کجا؟

در کشورهایی نظیر کانادا، نروژ و فنلاند که دست‌کم ۵ماه سراسر برفی در سال دارند، شهرداری‌ها عملا وظیفه حفاظت و حمایت از پیاده‌روها را برعهده دارند و برف‌روبی معابر خودرویی با استفاده از تیغه‌های برف‌روبی صرفا در حدی انجام می‌شود که خودرو با سطحی قابل رانندگی مواجه شود و فقط حجم برف را می‌گیرند. بدین‌ترتیب همه وسایل‌نقلیه باید از لاستیک‌های یخ‌شکن استفاده کنند و در غیراین‌صورت نه‌تنها امکان تردد ندارند که درصورت توقف توسط پلیس با جریمه‌های سنگین نیز مواجه می‌شوند. شهرداری‌ها در آن کشورها از محلول‌های نمک پایه یخ‌شکن استفاده می‌کنند که افراد بدون خودروی شخصی تردد کنند. این حمایت موجب می‌شود بیشتر افراد به استفاده از وسایل نقلیه عمومی نظیر مترو، اتوبوس‌های برقی و تراموا جذب شوند و ترددهای شهری با هر میزان برف برایشان مشکل‌ساز نباشد.

فضای مجازی

برف و توئیتر و شهرداری

برخی از شهروندان تهرانی درباره نحوه عملکرد شهرداری تهران در مواجهه با برف دیروز مطالبی را در توئیتر منتشر کردند که تصویر تعدادی از آنها در زیر آمده است.

جلیل محبی JALILMOHEBBY
@jalilmohebby

از اتوبان صیاد به سمت بالا آمدم
از شهید سلیمانی به بعد برف سنگین بود
اتوبان شن ریزی شده بود
ترافیک آرام در حال حرکت بود
شهرداری دیشب کارش رو درست انجام داده بود

@kalam_ghomri · 5h
عمو مشتی
اتوبان امام علی علیه السلام،تردد بدون‌هیچ‌مشکلی در حال انجام است.
زمین هم لیز نیست،و شن پاشی انجام شده.
#تهران_برفی
#شهرداری_تهران
#شهرداری

@Fenito20 · 6h
زاهد العراقي
Replying to @basoshadid
حاج محسن کارگرای شهرداری بندگان خدا از ۵.۵ مشغول بودن
تمام معابر اصلی منطقه ۳ رو تا ۶ **شن پاشی** کرده بودن

نظر مردمی

نظر شهروندان در تماس با همشهری

برخی از آنچه شهروندان دیروز در تماس با همشهری اعلام کردند را در زیر می‌خوانید.

مجید جوکار: در جنوب تهران و حوالی محدوده پل آهنگ و خیابان ۱۷ شهریور به‌دلیل افزایش تردد خودروها ترافیک نیمه‌سنگینی مشاهده شد و این ترافیک در میدان امام خمینی(ره) کاهش یافت.

علیرضا نجفی: در حد فاصل میدان امام خمینی(ره) تا پل کریم‌خان زند به‌دلیل بارش سنگین برف، میدان دید راننده‌ها کاهش یافت، به همین دلیل رانندگان با سرعت کمتری رانندگی می‌کردند و این مسئله نیز موجب شد تا در برخی تقاطع‌ها ترافیک -هر چند روان- شکل بگیرد.

شهروند ساکن ولنجک: پیاده‌روهای محدوده ولنجک و بخش شمالی شهر خیلی مناسب پاکسازی نشده بودند. درحالی که بیشتر خودروسواران گلایه‌های خودشان را انتقال می‌دهند اما کمتر کسی به عابران پیاده توجه می‌کند؛ چراکه با بارش برف، در بسیاری از مناطق شمالی شهر، احتمال سُر خوردن پیاده‌ها و آسیب‌دیدن‌شان وجود دارد.

امیرحسین واعظی: من هربار که برف می‌آید، سعی می‌کنم جلوی ساختمان خودمان را پاکسازی کنم. مجتمع ۱۰واحدی کناری ما، سرایدار دارد و او همیشه محوطه جلوی ساختمان را پاکسازی می‌کند. ای‌کاش تمامی شهروندان هم این کار را انجام دهند. چندسالی در ۳شهر مختلف آلمان ساکن بودم. آنجا هر موقع که برف می‌آمد، ساکنان ساختمان‌ها به نوعی موظف بودند پیاده‌روی جلوی ساختمان خود را پارو کنند و نمک بپاشند. چنانچه عابری به‌خاطر پارو نکردن برف و یخ‌زدن پیاده‌رو جلوی ساختمانی سُر می‌خورد و آسیب می‌دید، می‌توانست شکایت کند و خسارت بگیرد.

مهرناز ابوالمعصومی: دیروز واقعا اغلب مسیرها باز بودند. راهی که همیشه ۵۰دقیقه تا یک‌ساعت طول می‌کشید از سمت وردآورد تا پارک‌وی بیایم را با ماشین شخصی‌ام ۲۰دقیقه‌ای آمدم.

نقل‌قول خبر

وضعیت تهران نارنجی است

علی نصیری، رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران

وضعیت تهران از نظر میزان بارش برف نارنجی شده است؛ چراکه پیش‌بینی می‌کنیم شاهد ۱۰سانتی‌متر برف در تهران باشیم و از این‌رو نیروهای شهرداری در آماده‌باش کامل هستند. هم مسئولان آماده باشند و هم مردم کمک کنند تا شرایط پیچیده‌تر نشود. همراه داشتن یک زنجیر چرخ کمک فراوانی می‌کند. از سوی دیگر نباید از برف به‌عنوان تسویه‌حساب جناحی استفاده کنیم و اجازه دهیم شهرداری کارش را به نحواحسن انجام دهد.

گرمخانه‌ها میزبان بی‌خانمان‌ها

محمدامین توکلی‌زاده، معاون اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران

مددسراهای سیار (اتوبوس‌ها) آماده اسکان موقت کارتن‌خواب‌ها، معتادان متجاهر و افراد بی‌خانمان هستند. تمامی گرمخانه‌ها در تهران هم برای میزبانی از این افراد آماده شده‌اند. همچنین خودروهای گشت حامی شهر در سطح مناطق ۲۲گانه برای انتقال افراد بی‌سرپناه، معتادان متجاهر و کارتن‌خواب‌ها به گرمخانه‌ها به گشت‌زنی خواهند پرداخت و درصورت تماس شهروندان با سامانه۱۳۷ و گزارش در این مورد، به محل اعزام می‌شوند.

خدمات شهری

فعالیت شبانه‌روزی

حدود ۸۰۰نفر از نیروهای شهرداری منطقه ۲ برای بارش برف در آماده‌باش بودند و نسبت به پاکسازی، برف‌روبی و یخ‌زدایی معابر منطقه اقدام کردند. همچنین ۱۰دستگاه بابکت، ۶دستگاه کمپرسی تیغه‌دار، ۲۶دستگاه کمپرسی بدون تیغه، ۲۳دستگاه ماشین مکانیزه نمک‌پاش تیغه‌دار، ۳دستگاه لودر، ۳۰دستگاه خاور، ۲۵دستگاه پیکاپ و ۲دستگاه جرثقیل در عملیات برف‌روبی و یخ‌زدایی از معابر اصلی و فرعی این منطقه مورد استفاده قرار گرفتند. در حاشیه گزارش از عملیات برف‌روبی مهدی صالحی، شهردار منطقه ۲ از آماده‌باش کامل و فعالیت شبانه‌روزی نیروهای ستاد برف‌روبی در تمام معابر این منطقه خبر داد و گفت: «براساس پیش‌بینی اداره هواشناسی مبنی‌بر ورود سامانه بارشی از بامداد روز یکشنبه، نیروهای ستاد برف‌روبی منطقه در آماده‌باش کامل قرار گرفتند و با شروع بارش برف عملیات برف‌روبی و پاکسازی معابر آغاز شد و پاکسازی معابر منطقه اعم از خیابان‌های اصلی و فرعی در دستور کار قرار گرفت.» همچنین صالحی با اشاره به این نکته که به لحاظ موقعیت جغرافیایی معابر شیب‌دار بسیار زیادی در منطقه ۲ وجود دارد و این موضوع حساسیت و اهمیت برف‌روبی و یخ‌زدایی را دوچندان می‌کند، گفت: «برای جلوگیری از یخبندان در خیابان‌های اصلی منطقه ۲ به‌خصوص سطوح شیب‌دار کیسه حاوی مخلوط ماسه و نمک تعبیه شده که رانندگان می‌توانند در مواقع ضروری از آنها استفاده کنند.»

نیم نگاه

برخورد با مقصران

علیرضا جاوید، معاون هماهنگی و امور مناطق شهرداری تهران

برخورد با کسانی که در زمینه برف‌روبی قصور داشتند، پس از پایان بارش‌های امسال و ارزیابی توسط سازمان بازرسی شهرداری تهران انجام خواهد شد. قراردادهای اصلی برف‌روبی از سوی سازمان پسماند منعقد می‌شود و شهرداری‌های مناطق باید تحت نظارت و پیگیری معاونت خدمات شهری وظایف خود را انجام دهند. شهرداری‌های مناطق ۲۲گانه وظیفه دارند از پتانسیل خود و ظرفیت دیگر سازمان‌ها و شرکت‌ها برای مدیریت شرایط استفاده کنند.

شلوغی ایستگاه‌ها

مسعود درستی، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه:

از ابتدای صبح با اعزام فوق‌العاده قطارها سعی کردیم از ازدحام جمعیت جلوگیری شود اما به‌دلیل افزایش زیاد آمار مسافری شاهد شلوغی در ایستگاه‌ها بودیم. از ابتدای صبح روز یکشنبه، قطارها سروقت خود به ایستگاه‌ها اعزام شدند اما به‌دلیل افزایش مسافران، شاهد شلوغی در ایستگاه‌ها بودیم. ازدحام جمعیت باعث می‌شود تا مسافران برای سوار و پیاده‌شدن به قطار به زمان بیشتری احتیاج داشته باشند و به همین منظور قطارها نیز با تأخیر از ایستگاه‌ها خارج می‌شوند اما سرفاصله اعزام قطارها در خطوط به‌طور منظم و طبق برنامه انجام شده است.